

'Delen wat ten dele is'

'Samen met alle heiligen': een hoogstaand motto voor deze dag. De Heilige Geest legt ons door het gebed van Paulus in Efeze 3 een voornaam thema voor.

Voorname dan wij, zelfs in de afgelopen 50 jaar, beseffen. De openbaring van het heil van Jezus Christus, de verkondiging van Zijn dood en opstanding, is zo grenzeloos rijk en zo nameloos onuitputtelijk, dat zelfs álle heiligen bij elkaar die niet bevatten kunnen. Paulus belijdt dat de liefde van Christus de kennis te bóven gaat.

En als die kennis de gezámenlijke heiligen al te boven gaat, hoe weinig zal één enkele heilige de liefde van Christus kunnen bevatten? De heiligen die in en van Christus Jezus zijn, worden door de Heilige Geest dan ook aan elkaar geschonken en verbonden, om elkaar in die onuitputtelijke kennis van Christus te bouwen. Onze gereformeerde belijdenis is daar zo'n vrucht van: breed en diep, hoog en lang wordt het werk van God drie-enig beleden. Zien wij onze belijdenis nog zo? Als een geloofsgetuigenis op de toonhoogte van de verwondering? Je hoort er het hele koor van heiligen in meezingen: over de verkiezende liefde van de Vader, over de offerende liefde van de Zoon, en over de vernieuwende liefde van de Heilige Geest. We hebben in de gereformeerde belijdenis een lofzang van vele heiligen ontvangen; anders gezegd: een rijke erfenis.

Als Gereformeerde Bond hebben de afgelopen 50 jaar een hartelijke, onderlinge verbondenheid ontvangen in de contacten rond het COGG. We ervoeren eensgeestesheid, liefde tot Christus, en verbondenheid in dit rijke belijden. Veel van wat wij in de Nederlandse Hervormde Kerk, en nu in de Protestantse Kerk, misten als het gaat om het belijdende spreken en leven van de kerk, dat vonden wij bij u. Dat wat wij zo graag in onze eigen kerk indragen en waarmee we onze eigen kerk willen bepalen bij haar identiteit en roeping, dat vonden we bij u: bijbels-gereformeerde inzichten aangaande Schriftgezag, ambt, ethiek, prediking. We vonden bij u de voorbede, over de kerkmuren heen, voor hen die in de Hervormde en nu Protestantse Kerk verlangen naar genezing en herstel van de kerk. Wij vonden bij u bijval en waardering voor wat we bijvoorbeeld via de Waarheidsvriend uitdragen. Met andere woorden: in de kring van het COGG en zijn participanten werden wij gesterkt in het lijden áán de kerk en het strijden ín de kerk.

Dat laatste is iets wat de Gereformeerde Bond in de kring van het COGG heeft willen uitdragen: het lijden aan de kerk niet te verleren; oog en hart te hebben voor wat wérkelijk goddeloos is; het ook in de kerk alleen te wagen met het Woord, dat het zwaard van de Geest is. Om over verkiezing, verbond, geloof en wedergeboorte juist te spreken in het licht van een gebrekkige, dwalende en verscheurde kerk.

Meer inhoudelijk: zijn we in het COGG, en als gereformeerde kerken en bewegingen, niet door de Heilige Geest aan elkaar geschonken om ons sámen in het gereformeerd belijden te blijven oefenen? Helaas moeten we erkennen dat de gereformeerde erfenis in stukken uit elkaar is gevallen – hoewel wij allen claimen de vollédige erfenis te bezitten. Ik vind dat zo aangrijpend! Artikel 27-29 van de NGB is een doorn in ons kerkelijke, reformatorische vlees – opdat wij ons niet zouden verheffen. Maar we dóen bijna niet anders! Bij iedere scheuring in het verleden zijn accenten gelegd, kerkverbanden kregen eigen typering, om ons daarmee te verheffen boven wat minder gereformeerd is, minder zuiver. Wie 'vrijgemaakt' zegt, zegt 'verbond'. Wie 'gereformeerde gemeente' zegt, zegt 'verkiezing'. Wie 'oudgereformeerd' zegt, zegt 'wedergeboorte'. En wie 'christelijk-gereformeerd' zegt, zegt 'christocentrische bevinding'.

Allemaal bijbels-gereformeerde begrippen. Maar allemaal in meer of mindere mate handelsmerken van kerkverbanden geworden. Wij hebben de erfenis die wij moesten delen, v erdeeld. Zodat we elkaar l aten scheefgroeien in die kennis van Christus, die Paulus hier noemt. De ene heilige kreeg zicht op de lengte van het werk van Christus; de andere heilige ontvangt kennis aan de diepte van Zijn werk; en weer een ander aan de breedte of de hoogte. Maar ieder ging zijns weegs en zijns kerks. Met het gevaar en het gevolg van vereenzijdiging. Alleen d a rom al moeten we elkaar ontmoeten. Om elkaar te bouwen in de kennis en het belijden van de ene Christus en Zijn ene volkomen werk. Om zo ook te komen tot een volle prediking, een prediking van de v olle raad en de veelkl eurige wijsheid Gods. Om elkaar z o ook aan de ene tafel van Christus te ontmoeten  n elkaar daar uit Zijn hand te ontvangen. Wij moeten delen wat te delen is.

Wij delen tegelijkertijd wat ten dele is. Nadrukkelijk zegt Paulus dat de liefde van Christus de kennis te boven gaat. De kanttekeningen leggen uit dat wij op aarde zoveel kennis ontvangen als nodig is tot zaligheid, maar dat wij die volkomen kennis eerst in het hiernamaals ten volle begrijpen zullen. Daarom geloven we niet de belijdenis, maar belijden we het geloof! Ook de gereformeerde belijdenis is ten dele. Anders zouden we de Heere in onze belijdenis kunnen vangen, Zijn raad tot op de bodem kunnen doorgronden. Te denken dat we dat kunnen, is hoogmoed in haar zuiverste vorm.

Dat de heiligen, ook samen, slechts ten dele kennen, maakt dat we elkaar n odig hebben – de Heilige Geest verbindt daarom de heiligen aan elkaar tot   n lichaam. Maar het maakt ook dat de heiligen ootmoedig blijven. Dat staat haaks op het claimen van een bestaansrecht van welke kerk dan ook, en haaks op de pretentie, de ware of zuivere voortzetting van de oorspronkelijke gereformeerde kerk te zijn. D a r zit onze grootste gereformeerde zonde: onze kerkelijke zelfhandhaving. En die raak je alleen maar kwijt op je knie en. Waar je jezelf moet verliezen aan de Heere – en dan ook aan elkaar.

Het is toch opmerkelijk dat Paulus dat verlangen over ‘samen met alle heiligen’ opschrijft in een gebed. Wij lijden eraan dat wij onze kennis nog ten dele is; wij lijden er daarom ook aan dat de kerk nog ten dele is, vol van lek en gebrek. Wij hebben echte verootmoediging te leren. Wetend dat verootmoediging zonder bekering zelfverheffing is. Belijdend dat wij daar uit onszelf nog niet het allerminst naar verlangen. Beseffend dat onze jongeren, en de wereld, de schouders zullen ophalen als deze dag alleen maar woorden oplevert, loze woorden.

Maar dat brengen wij biddend voor Christus. S amen biddend. Alleen z o geeft de Heilige Geest die geestelijke wasdom, ook door middel van elkaar.

Broeders en zusters, ik verlang ernaar om met al die heiligen aan   n Tafel te mogen zitten. Al was het maar op het hoekje. Omdat ik ernaar verlang, met al die heiligen voor de troon te mogen staan: de troon van het Lam, Wiens liefde mij gegrepen heeft, en Wiens bloed mij verzoend heeft. Ik ben een vriend, ik ben een metgezel van alle die Uw Naam, o Heere Jezus, ootmoedig vrezen. Dat is: liefhebben, bewonderen, geloven, belijden, verlangen. En Gode zij dank schrijft Paulus ook van dit gebed op dat de Heere machtig is, meer dan overvloedig te doen boven al wat wij bidden of denken.

Ds. A.J. Mensink, Krimpen aan den IJssel

Voorzitter van de Gereformeerde Bond in de Protestantse Kerk in Nederland